proLékaře.cz | 19.11.2026

95. VÝROČÍ ZALOŽENÍ ČESKOSLOVENSKÉ OFTALMOLOGICKÉ SPOLEČNOSTI

Pitrová Š.[1], Řehák J.[2]

[1]Oční klinika JL Fakulty biomedicínského inženýrství ČVUT v Praze
[2]Oční klinika Lékařské fakulty Univerzity Palackého a Fakultní nemocnice v Olomouci

Autoři práce prohlašují, že vznik i téma odborného sdělení a jeho zveřejnění není ve střetu zájmů a není podpořeno žádnou farmaceutickou firmou.

Do redakce doručeno dne: 27. 10. 2021
Přijato k publikaci dne: 3. 12. 2021



Doc. MUDr. Šárka Pitrová, CSc., FEBO
Oční klinika JL Fakulty biomedicínského inženýrství ČVUT v Praze
V Hůrkách 1296/10
158 00 Praha 5 – Nové Butovice
E-mail: pitrova@volny.cz

SOUHRN

Po skončení první světové války byl nejvýznamnější událostí v historii naší země vznik Československé republiky 28. října 1918. Profesor Deyl se opakovaně vyslovoval o potřebě ustavení Československé oftalmologické společnosti. Teprve jeho nástupce, profesor O. Lešer, Deylovu myšlenku realizoval a po dohodě s přednosty bratislavské a brněnské kliniky svolal na den 3. 4. 1926 ustavující valnou hromadu Československé oftalmologické společnosti do posluchárny české oční kliniky za účasti 37 očních lékařů. Na této první schůzi Československé oftalmologické společnosti nebyli přítomni všichni českoslovenští oční lékaři; jejich počet lze odhadnout v roce 1926 asi na 55. Ihned po založení Československé oftalmologické společnosti v roce 1926 začal ve stejném roce vycházet Sborník sjezdových prací, a to každý rok až do roku 1932, celkem 7 svazků. Rozhodnutím valné hromady Československé oftalmologické společnosti konané 15. 5. 1933, bylo postaveno uveřejňování sjezdových prací na nový základ. Dosavadní forma sborníku byla opuštěna a byl založen periodický časopis Československá oftalmologie. V roce 1954 byla založena Slovenská odbočka oftalmologické sekce Československé oftalmologické společnosti, která rychle rozvíjela svoji činnost a 2x ročně pořádala velmi úspěšné a vědecky hodnotné sjezdy s bohatou účastí a diskuzí. Byl zvolen název organizace „Slovenská odbočka Oftalmologickej sekce Československej lekárskej spoločnosti J. E. Purkyně“. V roce 1969 ve smyslu zákona o federalizaci byly lékařské společnosti reorganizovány; vznikla Česká a Slovenská oftalmologická společnost. Federální výbor tvořili od té doby předsedové a sekretáři obou národních výborů, kteří se během funkčního období střídali ve vedoucích funkcích federálního výboru. Po rozdělení Československa v roce 1993 se změnil i název časopisu. Do roku 1994 vycházel pod názvem Československá oftalmologie, od roku 1995 jako Česká a slovenská oftalmologie. První číslo vyšlo v únoru roku 1995, kontinuita časopisu a číslování zůstaly zachovány.
Klíčová slova: Česká oftalmologická společnost, Slovenská oftalmologická společnost, časopis Česká a slovenská oftalmologie, historie

SUMMARY
95TH ANNIVERSARY OF THE CZECHOSLOVAK OPHTHALMOLOGICAL SOCIETY

After the end of the First World War, the most important event in the history of our country was the establishment of the Czechoslovak Republic on October 28, 1918. Professor Deyl repeatedly spoke about the need to establish a Czechoslovak Ophthalmological Society. Only his successor, professor. O. Lešer implemented Deyl's idea and, in agreement with the heads of the Bratislava and Brno departments of ophthalmology, convened the opening general meeting of the Czechoslovak Ophthalmological Society on April 3, 1926, in the auditorium of the Czech department of ophthalmology with the participation of 37 ophthalmologists. Not all Czechoslovak ophthalmologists were present at this first meeting of the Czechoslovak Ophthalmological Society; their number can be estimated at about 55 in 1926. Immediately after the founding of the Czechoslovak Ophthalmological Society in 1926, a yearbook of congress works began to be published in the same year, every year until 1932, a total of 7 volumes. By the decision of the General Meeting of the Czechoslovak Ophthalmological Society, held on 15 May 1933, the publication of congress works was built on a new basis. The current form of the collection was abandoned, and the periodical journal Czechoslovak Ophthalmology was founded. In 1954, the Slovak branch of the ophthalmological section of the Czechoslovak Ophthalmological Society was founded, which quickly developed its activities and twice a year organized very successful and scientifically valuable congresses with rich participation and discussion. The name of the organization "Slovak branch of the Ophthalmological Section of the Czechoslovak Medical Society of J. E. Purkyně" was chosen. In 1969, under the Federalization Act, medical societies were reorganized; the Czech and Slovak Ophthalmological Society is established. The Federal Committee has since consisted of the chairs and secretaries of the two National Committees, who took turns in the leadership of the Federal Committee during their term of office. After the division of Czechoslovakia in 1993, the name of the magazine changed. Until 1994 it was published under the name Czechoslovak Ophthalmology and since 1995 the name has been changed to Czech and Slovak Ophthalmology. The first issue was published in February 1995, the continuity of the journal and the numbering has been preserved.
Key words: Czech Ophthalmological Society, Slovak Ophthalmological Society, journal Czech and Slovak Ophthalmology, history

Čes. a slov. Oftal., 78, 2022, No.1, p. 11–17

proLékaře.cz | 19.11.2026

Po skončení první světové války byl nejvýznamnější událostí v historii naší země vznik Československé republiky 28. října 1918. Vejdovský uvádí ve svém článku 40 let Československé oftalmologické společnosti [1] toto: „…nastal velký rozvoj zdravotnictví, neboť vedle pražské university byla zřízena v roce 1919 bratislavská a v roce 1920 brněnská universita. Na obou universitách byly otevřeny samozřejmě také oční kliniky, v Bratislavě se stal přednostou prof. dr. Roman Kadlický, v Brně prof. dr. Bohuslav Slavík, oba žáci prof. Deyla. Postupně docházelo k budování nových nemocnic, ve velkých městech se otvírala nová oční oddělení, rostli noví pracovníci a malý počet očních lékařů, jež bylo možno za Rakousko-Uherska spočítat na prstech, se rychle zvětšoval."

Jan Deyl (1855–1924) je považován za zakladatele československé oftalmologické školy [2,3,4]. 16. srpna 1899 je Deyl ustanoven mimořádným profesorem, v roce 1902 se Deyl stává přednostou české oční kliniky a zároveň je 24. srpna 1902 jmenován řádným profesorem (Obrázek 1) [5]. Rozsáhlá je Deylova charitativní činnost. 17. března 1910 otvírá na Maltézském náměstí Český ústav pro slepé, poději po něm pojmenovaný. Na koupi domu se významně finančně podílel. Pro nevidomé založil v roce 1917 časopis „Deylův obzor" [6].

Deyl se opakovaně vyslovoval o potřebě ustavení Československé (Čsl.) oftalmologické společnosti. Vycházel z ideje: „Seskupit československé oční lékaře ve vědecký a stavovský spolek, který by pečoval tiskem a slovem o rozvoj oftalmologie v naší vlasti. Otevřela se nová cesta k hlubšímu vzdělávání a zbudovalo se samostatné fórum v našem vědeckém životě" [7]. Vejdovský [1] ke vzniku naší společnosti uvádí: „Deyl její zřízení připravoval, ale jejího založení se nedočkal, zemřel předčasně 16. února 1924. Teprve jeho nástupce, prof. dr. O. Lešer (Obrázek 2) [8] Deylovu myšlenku realizoval a po dohodě s přednosty kliniky bratislavské a brněnské svolal na den 3.4.1926 ustavující valnou hromadu Čsl. oftalmologické společnosti do posluchárny české oční kliniky (nynější I. oční klinika v Praze). Byla zahájena prof. Lešerem za účasti 37 očních lékařů (Obrázek 3) [7].

Návrh na ustavení společnosti byl jednomyslně a s nadšením přijat. Předsedou byl zvolen prof. Lešer, prvním místopředsedou prof. Kadlický (Obrázek 4) [9], druhým prof. Slavík (Obrázek 5) [10], jednatelem as. MUDr. Bruckner z pražské oční kliniky. Odpoledne, ve 14 hodin, byl zahájen vědecký program ustavení společnosti; bylo předneseno 11 sdělení. Večer ve 20 hodin byla přátelská schůzka v hotelu Gráf; v neděli se pokračovalo ve vědeckém programu – bylo předneseno 20 sdělení. V místnostech kliniky uspořádala firma Zeiss z Jeny výstavku očních přístrojů.

Vejdovský [1] dále uvádí: „Na této první schůzi Čsl. oftalmologické společnosti nebyli přítomni všichni českoslovenští oční lékaři; jejich počet lze odhadnout v roce 1926 asi na 55. Na fotografii je zvěčněno 37 účastníků ustavující schůze (včetně šesti žen), v roce 1966 jich dosud žije 17."

Ze sdělení Kurze [7] se dovídáme: „Vědecký život rozvinul se v mladé společnosti klidným tokem, vydával však své plody většinou jen na výročních schůzích, které bývaly přehlídkou celoroční snaživé práce. Zajížděl se střídavě v nepravidelném turnu do všech tří tehdejších



Obrázek 1. Prof. MUDr. Jan Deyl [5]



Obrázek 2. Prof. MUDr. O. Lešer [8]

proLékaře.cz | 19.11.2026

universitních měst, s výjimkou XI. výročního sjezdu, který se konal roku 1936 v Moravské Ostravě a Opavě. V polovině ledna 1931 uspořádal Vejdovský, tehdy ještě primář olomoucké zemské nemocnice, schůzku očních lékařů z Hané a okolí, s pěknou vědeckou náplní. Tak ubíhal čas až do roku 1938, kdy se koncem června konal XIII. Sjezd společnosti v Praze, již v dusném prostředí napjaté mezinárodní situace. Jak se potom drobilo území našeho státu, život se před očima rozplýval a zbyla nás jen malá hrstka, vzrůstalo mlčení i ve strádajících pracovnách."



Obrázek 3. Účastníci sjezdu Čsl. Oftalmologické společnosti v Praze dne 3.4.1926 na české Oční klinice [7]



Obrázek 4. Prof. MUDr. Roman Kadlický [9]



Obrázek 5. Prof. MUDr. B. Slavík [10]

proLékaře.cz | 19.11.2026

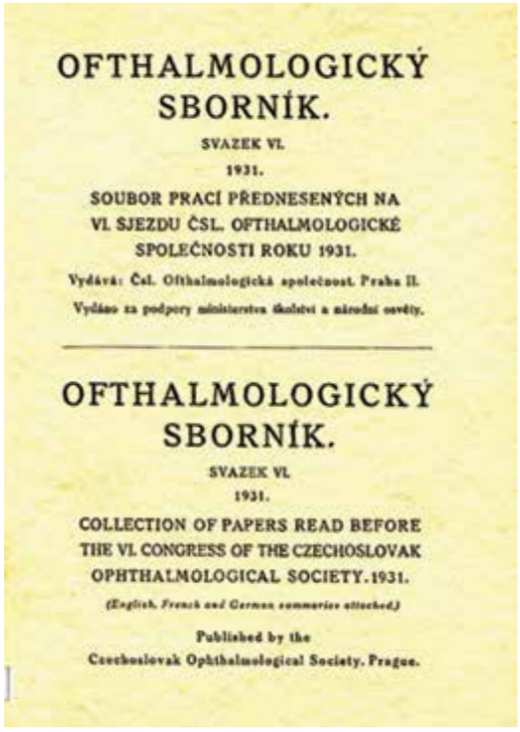
V dalším komentáři Kurz [7] pokračuje: „Teprve po dlouhé přestávce desíti let scházíme se začátkem října roku 1948 na nově zřízené II. oční klinice v Praze ke XIV. Sjezdu naší společnosti. S bolestí přehlížíme prořídlé řady těch, kteří dříve nikdy nechyběli na výročních schůzích, radujeme se však z osvěžujícího přílivu mladých pracovníků z několika pracovních středisek nových universit."

Kurz ve svém článku popisuje činnost společnosti po druhé světové válce [7]: „V rámci činnosti oftalmologické společnosti konají se již od roku 1946 pravidelné pracovní schůze, na klinikách se pořádají seminární cvičení – také v nich bývají cenné diskuze, i když se bohužel nepublikují – prohlubuje se vědecký výzkum a stále více se rozvíjí thematická činnost. Nezanedbává se ani úzký kontakt s praxí; tak v květnu r. 1946 a v červnu r. 1947 organisoval Vanýsek v Hradci Králové mimořádné pracovní schůze společnosti s bohatou náplní, ani ne o rok později umožnil Knobloch pečlivě připravené jednání v Plzni, na němž demonstroval program své kliniky, a začátkem června 1950 umožnil Teissiger krásnou a velmi poučnou schůzi v Liberci. Zvláštního uznání i plného obdivu zaslouží si všechna tato činnost, neboť naši vědečtí pracovníci jsou dosud – a snad více než dříve – zatíženi vyčerpávající rutinní prací, mnoho tíživých závazků odvádí a rozptyluje jejich pozornost, chybí klid, bez něhož je každá vědecká práce těžko proveditelná, překáží chvat."

Ihned po založení Československé oftalmologické společnosti v roce 1926 začal ve stejném roce vycházet Sborník sjezdových prací, a to každý rok až do roku 1932, celkem 7 svazků (Obrázek 6). Lešer byl výborný organizátor, který stál u kolébky Československé oftalmologické společnosti, jejímž byl prvním předsedou, a stejně tak stál u zrodu „Oftalmologického sborníku" – prací přednesených na oftalmologických sjezdech. Řehák S., Řehák J. ve stati Časopisy českých a slovenských očních lékařů [11] konstatují: „Sledujeme-li obsah jednotlivých sdělení, jedná se většinou o kazuistiky, shrnující referáty, zhodnocení nových léčebných metod; experimentálních a histologických prací je zanedbatelný počet. Rovněž skladba referentů byla po celou dobu až na malé výjimky celkem stereotypní, ze dvou třetin se skládala z přednostů klinik nebo budoucích přednostů klinik, ke kterým se přiřazovali někteří primáři a významní lékaři."

Rozhodnutím valné hromady Československé oftalmologické společnosti, konané dne 15. 5. 1933, bylo postaveno uveřejňování sjezdových prací na nový základ. Dosavadní forma sborníku byla opuštěna a byl založen periodický časopis Československá oftalmologie (Obrázek 7). Časopis vycházel jako čtvrtletník každý druhý rok, tj. vyšel v roce 1933, 1935 a 1937, byl průběžně číslován. „Přednostové tehdejších tří očních klinik Kadlický, Slavík, Gala byli pověřeni vydáváním a řízením časopisu, jehož redaktorem byl Kurz. Jeho vydávání přerušila druhá světová válka – od roku 1938 do roku 1947 nevycházel. Po desetileté přestávce zaviněné především nacistickou okupací vychází v roce 1948 čtvrtý ročník časopisu. Vydávají a řídí: Gala, Kurz, Slavík, editor Kurz [11]."

Následně jsou uvedeny některé vybrané zprávy o činnosti oftalmologické společnosti dostupné v Oftalmologických sbornících a časopisech Československá oftalmologie. Popis schůzí je doslova citován tak, jak jsou uvedeny v tisku, žádná z nich nemá konkrétního autora:


OFTHALMOLOGICKÝ SBORNÍK.

SVAZEK VI.

1931.

SOUBOR PRACÍ PŘEDNESENÝCH NA VI. SJEZDU ČSL. OFTHALMOLOGICKÉ SPOLEČNOSTI ROKU 1931.

Vydává: Čsl. Ophthalmologická společnost. Praha II.

Vydáno za podpory ministerstva školství a národní osvěty.

OFTHALMOLOGICKÝ SBORNÍK.

SVAZEK VI.

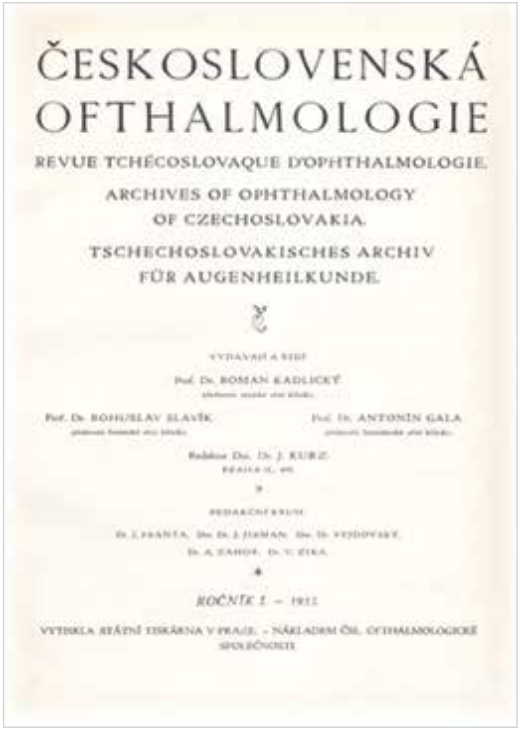
1931.

COLLECTION OF PAPERS READ BEFORE THE VI. CONGRESS OF THE CZECHOSLOVAK OPHTHALMOLOGICAL SOCIETY. 1931.

(English, French and German summaries attached.)

Published by the Czechoslovak Ophthalmological Society. Prague.

Obrázek 6. Oftalmologický sborník, Svazek VI, 1931


ČESKOSLOVENSKÁ OFTHALMOLOGIE

REVUE TCHÉCOSLOVAQUE D'OPHTHALMOLOGIE

ARCHIVES OF OPHTHALMOLOGY OF CZECHOSLOVAKIA

TSCHECHOSLOVAKISCHES ARCHIV FÜR AUGENHEILKUNDE

Prof. Dr. ROMAN KADLICKÝ

Prof. Dr. BOHUSLAV SLAVÍK

Prof. Dr. ANTONÍN GALA

ROČNÍK I. – 1933

Obrázek 7. Československá oftalmologie, Ročník 1/1933

proLékaře.cz | 19.11.2026

„Prof. Dr. O. Lešer skončil poté schůzi XIV. Sekce sjezdu („Oftalmologické společnosti"), děkuje všem přítomným dámám i pánům, že poctili schůze svou přítomností, poděkoval všem přednášejícím a debatujícím a uvítal dodatečně prof. Szymanského, jenž zavítal z Wilna k tomuto sjezdu. Čilá debata, týkající se různých otázek očního lékařství dokazuje důležitost a význam těchto sjezdů. Přibývající zájem kolegů na nich je důkazem, jak bylo zapotřebí Čsl. Oftalmologické společnosti a je slibnou známkou i pro další sjezdy pro budoucnost. Podle usnesení výboru Oftalmologické společnosti byla zvolena za hlavní téma pro příští rok profesionální onemocnění oční. Děkuji ještě jednou Vám všem co nejsrdečněji a přeji si, abychom se příštího roku opět všichni ve zdraví při našem sjezdu sešli. Na shledanou za rok [12]."

Československá oftalmologická společnost pořádá ve dnech 11. a 12. května 1935 X. výroční sjezd v posluchárně oční kliniky v Bratislavě. Program: v sobotu 11. května v 16 hodin zahájení sjezdu předsedou společnosti prof. dr. Kadlickým. Následovaly dvě části jednání, první měla 19 přednášek a druhá 14. Výbor společnosti přidal v programu upozornění: „Nejdelší přípustná doba pro přednášku je 10 minut, pro rozpravu a demonstraci 5 minut. Prosíme přednášející, aby přednesené práce, na stroji psané a do tisku připravené, spolu s co nejkratším resumé ve třech kopiích odevzdali ihned po přednášce jednateli společnosti. Za výbor společnosti doc. Kurz jednatel a prof. Kadlický předseda." V neděli dne 12. května v 8 hodin: Valná hromada: Zprávy funkcionářů, zpráva redakční. Volné návrhy [13].

Československá oftalmologická společnost. Schůze dne 21. 9. 1947 na II. oční klinice v Praze – předsedá prof. Kurz. 1. sdělení, asistentka Exnerová demonstruje Marcus Gunnův fenomén u kongenitální ptosy; 2. sdělení, asistentka Votočková, alergické projevy po novějších očních lécích – debata: prof. Kurz, doc. Jirman, prim. Hynie, dr. Votočková; 3. přednáška, asistent Klíma: Několik zkušeností s antistinem; 4 přednáška, Dr. Klenka: Fenomen modré masky – debata: prof. Diviš, doc. Jirman, prof. Kurz, dr. Klenka; 5. přednáška, primář Teissler: Kontaktní čočky – debata: prof. Kurz, doc. Jirman, doc. Michal, primář Svoboda. Závěrem schůze referuje prof. Kurz o posledních přípravách vydávání časopisu „Československá oftalmologie" a vysvětluje nutná úsporná finanční opatření, která ač tvrdá, zdají se prozatím nutná. Apeluje zároveň na kolegy, aby časopis podporovali, zvláště získáváním inzerce, event. jiných finančních podpor [14].

V témže časopise je upozornění redakční rady autorům [15]. Pro úsporu místa a drahotu tiskové sazby je nutné, aby citované písemnictví bylo uváděno jen ve zkratkách. Zde několik vzorů zkratek: **A. f. O.:** Graefe´s Archiv für Ophthalmologie; **A d´O.:** Archives d´Ophthalmologie; **Am. J. of O.:** American Journal of Ophthalmology; **A. f. A.:** Archiv für Augenheilkunde; **A. of O.:** Archives of Ophthalmology; **Br. J. of O.:** British Journal of Ophthalmology; **Č. L. Č.:** Časopis lékařů českých; **Čsl. O.:** Československá oftalmologie.

Valná hromada Čsl. Oftalmologické společnosti se konala 3. 10. 1948 v 8,30 hod. v rámci XIV. Výročního sjezdu v Praze. Zahájil ji prof. Slavík oceněním činnosti zesnulého předsedy společnosti prof. Kadlického, rovněž byli



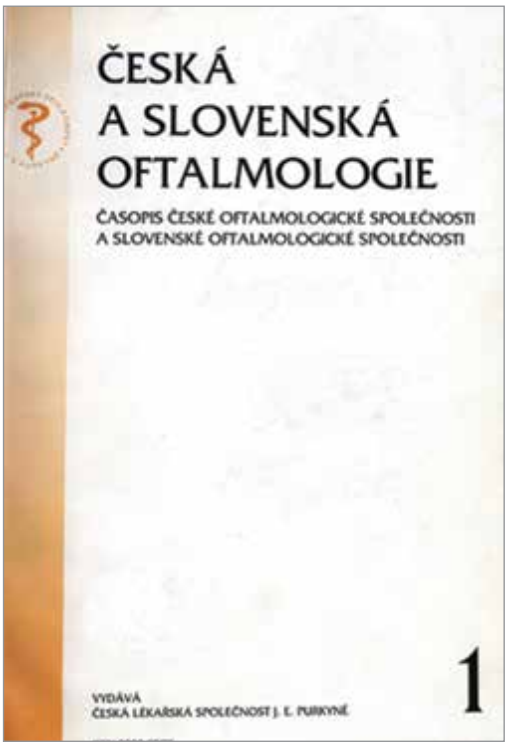
Obrázek 8. Prof. MUDr. J. Kurz [8]



Obrázek 9. Prof. MUDr. A. Gala [20]

proLékaře.cz | 19.11.2026

vzpomenuti všichni členové, kteří odešli z našich řad ve správním období od poslední valné hromady společnosti v roce 1938. Počet činných členů společnosti byl 198 (v Čechách 117, na Moravě 43 a na Slovensku 38). Prof. Kurz referoval o obnovené vědecké činnosti společnosti v roce 1946, změněné hlavně v tom smyslu, že pracovní schůze se nyní konají ve 2měsíčních intervalech v Praze. K těmto schůzím vždy prvý pátek každého sudého měsíce v 18,30 hod. – jež bývají početně navštěvovány – zve znovu všechny kolegy, tím více mimopražské. Kromě pražských večerů byla roku 1947 pracovní schůze v Hradci Králové a v roce 1948 v Plzni. V dalším se zmínil o prověřovacím působení akčního výboru společnosti. Akce byla zdárně skončena a mezi členy společnosti nebyl zjištěn nikdo, kdo by se byl prohřešil tak, aby akčním výborem byl o něm předložen návrh na vyloučení z členství ve společnosti. Společnost dostala na darech 5.650.- Korun československých, které byly s díky kvitovány a po rozhodnutí výboru byly přiděleny tiskovým potřebám společnosti. Dále referoval o akci společenstva Čsl. Optiků, týkající se snah po zlepšení odborné úrovně jejich stavu. Na několika poradách u resortních úřadů byly tyto požadavky optiků podporovány, hlavně jejich snaha, aby optický obor byl uznán za koncesovanou živnost, aby byla zdůrazněna potřeba odborného vyrábění a individuálního přizpůsobování brýlí a důležitost odborně technického školení optického dorostu. Valná hromada po vyslechnutí všech zpráv udělila výboru absolutorium a aklamací byl pak zvolen nový výbor společnosti: předsedou prof. Kurz (Obrázek 8) [8], místopředsedové: Slavík, Gala, jednatelem Michal [16].



Obrázek 10. Česká a slovenská oftalmologie 1995;51(únor)

29. 4. 1949 se sešel výbor společnosti [17], Kurz informoval o nové situaci, která vznikla reorganizací Spolku českých lékařů. Byly probrány navržené stanovy a k jednotlivým bodům sděleny připomínky. Jelikož nové stanovy Spolku lékařů českých až dosud nebyly schváleny, bylo doporučeno jednotlivým společnostem, aby zatím neměnily svoji vnitřní strukturu, což však později bude nutné. Počet členů společnosti v roce 1949 (k 6. září) je 204 (Čechy 117, Morava 47, Slovensko 40).

Zpráva o valné hromadě Čsl. Oftalmologické společnosti v Bratislavě 8. 10. 1950. „V zájmu evidence členů bude nutno pořídit nový katalog členů Společnosti. Proto jednatel navrhuje, aby se každý znovu přihlásil a členství, aby bylo stvrzeno legitimací. Příspěvek na člena schválen ve výši 30 Korun československých. Dále referuje jednatel o otázce reorganisace a vplynutí Společnosti do vrcholné a jednotné Společnosti J. Ev. Purkyně. Toto vplynutí jistě nedá na sebe dlouho čekati a proto jednatel předkládá Společnosti k úvaze, zda se má nebo nemá voliti nový výbor. Valná hromada udělila starému výboru absolutorium a hlasováním rozhodla, aby dosavadní výbor fungoval až do doby včlenění Společnosti do jednotné vrcholné lékařské organisace. Jednatel na to doporučuje, aby byl výbor osvěžen kooptováním nových členů z řad Společenstva [18]."

Mimořádná valná hromada Čsl. oftalmologické společnosti 27. 4. 1951 v posluchárně II. oční kliniky v Praze. „Kurz zhodnotil činnost společnosti od poslední valné hromady a odůvodnil splynutí Čsl. oftalmologické společnosti s Čsl. lékařskou společností Jana Evangelisty (J.E.) Purkyně, jejíž XI. sekcí se má státi. Přijat jednomyslně návrh, aby jmění oftalmologické společnosti bylo převedeno do Čsl. lékařské společnosti po jejím definitivním ustavení. Dr. Šuster prohlašuje jménem slovenských oftalmologů, že se nepomýšlí na zřízení samostatné sekce pro Slovensko. Volby výboru oftalmologické sekce Čsl. lékařské společnosti J. E. Purkyně: Kurz předseda, Gala I. místopředseda, Vejdovský II. místopředseda, Borovanská-Pexiderová III. místopředseda, Klíma jednatel. Kurz, Diensbier a Šuster byli zvoleni za delegáty oftalmologické sekce na ustavující schůzi Čsl. lékařské společnosti [19]."

V roce 1954 byla založena Slovenská odbočka oftalmologické sekce Československé oftalmologické společnosti, která rychle rozvíjela svoji činnost a 2x do roka pořádala velmi úspěšné a vědecky hodnotné sjezdy s bohatou účastí a diskuzí. Její vznik a vývoj popisuje Veselý při výročí 30 let od jejího trvání. „Po skončení II. světové války bylo na Slovensku asi 30 odborných lékařů. Na XIX. výročním sjezdu Čsl. oftalmologické společnosti v květnu 1954 v Novom Smokovci se sešla skupina slovenských oftalmologů a diskutovala potřebu a možnosti založení vlastní společnosti. Ustavující schůze slovenské odbočky byla 4. 12. 1954 v Bratislavě, plenární schůze potom 24.–25.11. 1955 v Bojnicích. Byl zvolen název organizace „Slovenská odbočka Oftalmologickej sekce Československej lekárskej spoločnosti J. E. Purkyně". V přípravném výboru byli: Kubík, Mazalán, Šuster, Veselý, Wachsmann. Na celoslovenské konferenci oftalmologů 25. 11.1955

proLékaře.cz | 19.11.2026

v Bojnicích byl zvolen výbor, předsedou zvolen prof. Gala (Obrázek 9) [20] a tajemníkem dr. Mazalán [21,22]."

V roce 1969 ve smyslu zákona o federalizaci byly lékařské společnosti reorganizovány, vzniká Česká a Slovenská oftalmologická společnost. Federální výbor tvořili od té doby předsedové a sekretáři obou národních výborů, kteří se během funkčního období vystřídali ve vedoucích funkcích federálního výboru a další dva členové každého národního výboru. Federální výbor byl osmičlenný [23].

K rozdělení Československé federativní republiky došlo 1. 1. 1993 na základě usnesení Federálního shromáždění o rozdělení federativní republiky (ČSFR) na dva samostatné státy – Českou republiku a Slovenskou republiku. Společný stát Čechů a Slováků existoval 74 let, dva měsíce a tři dny. Po rozdělení Československa se mění i název časopisu. Do roku 1994 vychází pod názvem Československá oftalmologie a od roku 1995 se název mění na Česká a slovenská oftalmologie. První číslo vychází v únoru roku 1995, kontinuita časopisu a číslování zůstalo zachováno (Obrázek 10). Společný časopis a řada dalších aktivit jsou důkazem toho, že spolupráce mezi oftalmology obou zemí pokračuje.

LITERATURA

1. Vejdovský V. 40 let Československé oftalmologické společnosti. Csl Oftal.1966;22:126-134. Czech.
2. Kurz J. Jan Deyl, jeho život a dílo. In: Zakladatelé české oftalmologie, Praha:SZN;1957:81:p.128. Czech
3. Kurz J. Profesor Jan Deyl – 120 let od narození. Csl Oftal.1975; 31:300-301.
4. Řehák S. Stručná historie očního lékařství. In: Oční lékařství Řehák a spolupracovníci, Praha: Avicenum:1980;199-201. Czech.
5. Kurz J. Prof. Dr. Jan Deyl, narozen 25.VI.1855, zemřel 16.II.1924. Csl Oftal.1949;5:1-3. Czech.
6. Řehák S., Řehák J. Historie oftalmologie. Supplementum. Ces Slov Oftal. 2002;58:p. 23. Czech.
7. Kurz J. Dvacet pět let Československé oftalmologické společnosti. Csl Oftal. 1951;7:233-235. Czech.
8. Almanach k dvoustému výročí založení oční kliniky 1.LF a VFN v Praze, Praha: Maxdorf (2018) ISBN:978-80-7345-569-9. Czech.
9. Kurz J. Prof. dr. Roman Kadlický zemřel. Csl Oftal. 1948;4:401. Czech.
10. Vejdovský V. Prof. MUDr. Bohuslav Slavík šedesátníkem. Csl Oftal. 1948;4:395-399. Czech.
11. Řehák S., Řehák J. Historie oftalmologie. Supplementum. Ces Slov Oftal. 2002;58:p. 85. Czech.
12. Sjezdové zprávy. Oftalmologický sborník. 1929;3:578-579. Czech.
13. Sjezdové zprávy. Csl Oftal. 1935;3:62-63. Czech.
14. Sjezdové zprávy. Csl Oftal. 1948;4:114-118. Czech.
15. Redakční sdělení. Autorům. Csl Oftal. 1948;4:62. Czech.
16. Valná hromada Čsl. Oftalmologické společnosti. Csl Oftal. 1948; p. 456. Czech.
17. Zprávy Českosl. Oftalmol. Csl Oftal. 1950;6: p.64. Czech.
18. Valná hromada Čsl. Oftalmologické společnosti. Csl Oftal. 1950;6:p.384. Czech.
19. Mimořádná valná hromada Čsl. Oftalmologické společnosti. Csl Oftal. 1951;7:375-376. Czech.
20. Šuster J. Prof. Dr Anton Gala šesťdesiatročný. Csl Oftal. 1951;7:129-133. Czech.
21. Veselý L. 30 let Slovenské oftalmologické společnosti. Csl Oftal. 1984;40:388-390. Czech.
22. Řehák S., Řehák J. Historie oftalmologie. Supplementum. Ces Slov Oftal. 2002;58:p. 89. Czech.
23. Řehák S., Řehák J. Historie oftalmologie. Supplementum. Ces Slov Oftal. 2002;58:87-88. Czech.

Elektronická verze časopisu ČESKÁ A SLOVENSKÁ OFTALMOLOGIE

http://www.cs-ophthalmology.cz/en - anglická verze
http://www.cs-ophthalmology.cz/cs - česká verze